

ارزیابی اقتصادی تاثیر خروج ژنراتورها و خطوط انتقال در امنیت شبکه

محسن قاینی صوفی آبادی
دانشجوی دکترای برق قدرت
mo_gh82@stu-mail.um.ac.ir

رضا قاضی
استاد گروه برق
rghazi@um.ac.ir

گروه مهندسی برق
دانشکده مهندسی، دانشگاه فردوسی مشهد، ایران

واژه‌های کلیدی: ارزیابی اقتصادی-امنیت شبکه انتقال-خروج ژنراتور و خط انتقال-رتبه‌بندی خطوط

۱- مقدمه

ارزیابی امنیت یکی از مسایل ضروری، کلیدی و چالش بر انگیز بهره‌برداران مستقل بازار است. بهره‌برداران باید سیستم را در یک حالت اقتصادی و البته بدوز از خطرات امنیتی بهره‌برداری کنند. در نظر گرفتن معیار و سطح امنیت شبکه بستگی به میزان محافظه کاری دارد اما باید توجه داشت که حداقل حاشیه امنیت $n-1$ باید در نظر گرفته شود [۱]. یکی از مهمترین مسایل در امنیت شبکه بررسی اثر خروج تجهیزات بر روی پارامترهای سیستم است. ارزیابی امنیت وابستگی شدیدی به ساختار و قوانین بازار دارد. مرجع [۲] نقش تخمین‌گر حالت و آنالیز امنیت شبکه در بازارهای برق را بطور خلاصه بیان می‌کند. بعنوان مثال در بازار برق اسپانیا تعدادی از اتفاقات امنیتی در نظر گرفته شده عبارتند از: خروج ژنراتور، خط انتقال یا ترانسفورماتور، از دست دادن همزمان

چکیده

در این مقاله با بررسی تاثیر خروج ژنراتورها و خطوط بر روی پارامترهای اقتصادی سیستم، اهمیت ژنراتورها و خطوط در امنیت شبکه مشخص می‌شود. در اثر خروج اجباری یا برنامه‌ریزی شده عناصر اصلی سیستم قدرت یعنی ژنراتورها، خطوط انتقال و ترانسفورماتورها سیستم متحمل افزایش هزینه خواهد شد. افزایش هزینه می‌تواند در نتیجه افزایش هزینه تولید ناشی از تغییر آرایش تولید، افزایش تلفات سیستم انتقال و یا افزایش در هزینه‌های انتقال باشد. با ارزیابی اقتصادی از خروج عناصر اصلی و تاثیر آنها بر هزینه‌های سیستم می‌توان آنها را رتبه‌بندی نمود. از این رتبه‌بندی می‌توان بمنظور برنامه‌ریزی تعییرات و نگهداری پیشگیرانه و ارائه سیگنالهای اقتصادی به بازیگران جهت سرمایه‌گذاری در توسعه شبکه انتقال استفاده نمود.

۲- مدل خروج خط و ژنراتور

خروج خط و ژنراتور از دو دیدگاه قطعی و احتمالی قابل بررسی است. در دیدگاه قطعی ژنراتورها و خطوط انتقال بصورت قطعی و تک‌تک از شبکه خارج شده و اثرات آنها بررسی می‌گردد. در مرجع [۸] برای مدل کردن خروج خط از مدل تزریق منابع استفاده شده است. در مرجع [۹] از روش اصلاح ماتریس امپدانس Z_{bus} برای مدل کردن خروج خط و ژنراتور استفاده شده است که در این مقاله نیز این روش بکار گرفته شده است. در دیدگاه احتمالی برای ژنراتورها و خطوط یک نرخ خروج تعریف می‌شود و با استفاده از تکنیک شبیه‌سازی مونت‌کارلو بررسیها صورت می‌گیرد. در این حالت ممکن است دو عنصر بطور همزمان نیز از شبکه خارج شود.

۳- پخش بار بهینه

برای بررسی تاثیرات خروج ژنراتورها و خطوط از پخش بار بهینه استفاده شده است. مسأله پخش بار بهینه، یک مسأله بهینه سازی غیرخطی است که بصورت کلی زیر قابل بیان است:

$$\begin{array}{ll} \text{Min} & f(x) \\ \text{Subject to:} & g(x)=0 \\ & h(x)<0 \\ & x_{\min} < x < x_{\max} \end{array} \quad (1)$$

تابع هدف را می‌توان ماقزیم کردن رفاه اجتماعی در نظر گرفت ولی چون در این مقاله فقط سمت تولید مورد بحث است، تابع هدف، مینیمم کردن هزینه تولید درنظر گرفته شده است:

$$C = \sum_{i=1}^{N_g} C_i (P_{g_i})_{\text{Min}} \quad (2)$$

قيود مساوی در مسأله، مربوط به روابط پخش توانهای اکیو و راکتیو در باس‌ها می‌باشد که برای باس i بصورت زیر قابل بیان است:

یک خط انتقال با یک ژنراتور و از دست دادن مدارهای دوبل که بیش از ۳۰ کیلومتر طول دارند.^[۳]

خروج ژنراتور و خط ممکن است منجر به اضافه بار در تعدادی از خطوط و یا انحراف ولتاژ باسها از محدوده مجاز‌شان شود.^[۴]

در بررسی اثر خروج، روش‌های مختلفی ارایه شده است. روش‌های مبتنی بر فاکتور توزیع معمول^۱ و پخش بار DC راه حل‌های سریعی برای بررسی شارش توان اکتیو هستند اما هیچکدام قادر به بررسی پخش توان راکتیو و درنتیجه آنالیز امنیت ولتاژ نیستند. برای این منظور روش‌های پخش بار AC مورد استفاده قرار گرفتند و بتدریج بدنبال آن بودند تا با ایجاد تغییراتی به الگوریتم خود سرعت ببخشنند.^[۵] در مقالاتی که در سالهای اخیر در زمینه ارزیابی تاثیرات خروج تجهیزات منتشر شده است اغلب از پخش بار بهینه (OPF²) استفاده شده است.^[۶] همچنین با توجه به ماهیت تصادفی خروج اجباری تجهیزات و وجود دیگر عدم‌قطعیتها در ارزیابی امنیت و بررسی خروج، بررسی‌های احتمالی نیز اطلاعات مفیدی را ارایه می‌دهند.^[۷]

در مطالعات انجام شده بررسی اثر خروج خط و ژنراتور بصورت قطعی و فقط بر روی تعدادی از پارامترها همچون تلفات شبکه و قیمت توان در باسها انجام شده است. در این مقاله ضمن اینکه اثر خروج خط و ژنراتور را بطور کاملتر و بر روی پارامترهای دیگری مانند هزینه تولید و هزینه پرشدگی بررسی شده است مسأله با دیدگاه احتمالی و با استفاده از تکنیک شبیه‌سازی مونت‌کارلو نیز مورد بررسی قرار گرفته است. خروج اجباری یا برنامه‌ریزی شده خطوط و ژنراتورها سبب تغییر در آرایش تولید ژنراتورها می‌گردد که این تغییر آرایش می‌تواند موجب افزایش هزینه تولید، تلفات و هزینه انتقال گردد. در این مقاله با ارزیابی اقتصادی از خروج ژنراتورها و خطوط اطلاعات مفیدی در جهت رتبه-بندی آنها بدست می‌آید که می‌تواند سیگنانلهای مناسبی جهت برنامه‌ریزی تعمیر و نگهداری پیشگیرانه و همچنین توسعه شبکه انتقال فراهم آورد.

1. Traditional Distribution Factor
2. Optimal Power Flow

۲-۴-هزینه تولید توان راکتیو

در زمینه قیمت‌گذاری توان راکتیو الگوریتمهای مختلفی ارائه شده است و همانکنون نیز مطالعات زیادی در این زمینه صورت می‌گیرد. در این مقاله از رابطه زیر برای محاسبه هزینه تولید توان راکتیو استفاده شده است [۱۲]:

$$\text{Cost}(Q) = 0.05bQ^2 \quad (13)$$

که در آن ثابت b مربوط به ضریب P درتابع هزینه توان راکتیو ژنراتور است.

۳-۴-بخش متغیر قیمت انتقال^۱

یکی از پارامترهای هزینه سیستم، هزینه انتقال است. یکی از روش‌های تعیین هزینه انتقال در سیستمهای قدرت، روش قیمت حاشیه‌ای محلی (LMP²) می‌باشد که با استفاده از این روش می‌توان قسمت متغیر قیمت انتقال توان را بین هر دو نقطه از سیستم محاسبه نمود. قیمت حدی در هر باس، میزان افزایش حدی در هزینه کل سیستم است که شامل هزینه حاشیه‌ای تولید، هزینه حاشیه‌ای تلفات و هزینه پرشدگی می‌باشد. قیمت حاشیه‌ای برای اکتیو و راکتیو در باس i بصورت زیر قابل بیان است [۱۰]:

$$LMP_{p_i} = \frac{\partial L}{\partial P_i} \quad (10)$$

$$LMP_{q_i} = \frac{\partial L}{\partial Q_i} \quad (11)$$

که در آن L تابع لگرانژ است و بیانگر جمع کل هزینه‌ها با درنظر گرفتن قیود بهره‌برداری می‌باشد. اگر بخواهیم بصورت تقریبی LMP را محاسبه کنیم می‌توان از روش افزایش امکاوات و محاسبه تغییر هزینه تولید استفاده نمود که در مرجع [۱۱] بطور کامل توضیح داده شده است ولی استفاده از تابع لگرانژ برای محاسبه LMP دقیق‌تر است. اگر در خطوط پرشدگی وجود نداشته باشد و از تلفات نیز صرف‌نظر شود، این قیمت در کلیه باس‌ها برابر خواهد بود.

$$P_{gi} - P_{di} - \sum_{j=1}^n |V_i| |V_j| |Y_{ij}| \cos(\theta_{ij} + \delta_j - \delta_i) = 0 \quad (3)$$

$$Q_{gi} - Q_{di} + \sum_{j=1}^n |V_i| |V_j| |Y_{ij}| \sin(\theta_{ij} + \delta_j - \delta_i) = 0 \quad (4)$$

قيود نامساوی مربوط به حدود توان تولیدی ژنراتورها، حدود اندازه ولتاژ، حدود زاویه ولتاژ و حداقل توان قابل انتقال خطوط است که بصورت زیر قابل بیان است:

$$P_{gi}^{\min} \leq P_{gi} \leq P_{gi}^{\max} \quad (5)$$

$$Q_{gi}^{\min} \leq Q_{gi} \leq Q_{gi}^{\max} \quad (6)$$

$$V_i^{\min} \leq V_i \leq V_i^{\max} \quad (7)$$

$$\delta_i^{\min} \leq \delta_i \leq \delta_i^{\max} \quad (8)$$

$$|S_{ij}| \leq |S_{ij}^{\max}| \quad (9)$$

پخش بار بهینه تاکنون با روش‌های متعدد کلاسیک و هوشمند حل شده است و با توجه به اینکه در این مقاله روش حل از اهمیت زیادی برخوردار نبوده، مساله با استفاده از روش کلاسیک حل شده است.

۴-بررسی تاثیر خروج بر روی پارامترهای سیستم

به منظور رتبه‌بندی ژنراتورها و خطوط در امنیت سیستم بنحوی که ضمن حفظ امنیت سیستم، هزینه نیز حداقل گردد، لازم است تاثیر خروج بر روی پارامترهای اقتصادی سیستم که شامل هزینه تولید، هزینه انتقال و هزینه تلفات است مورد بررسی قرار گیرد که نحوه محاسبه آنها به شرح ذیل خواهد بود.

۴-۱-هزینه تولید توان اکتیو

هزینه تولید توان اکتیو با استفاده از منحنی هزینه ژنراتورها محاسبه می‌گردد و تابع هدف OPF است. بنابراین مقدار آن از برنامه OPF بدست می‌آید.

1. Nodal Price

2. Locational Marginal Price

اکتیو مصرفی داریم که بر روی ۱۸ باس پخش شده‌اند. همچنین شبکه دارای ۲۷ واحد تولیدی است که در ۱۰ باس قرار دارد. اطلاعات کامل مربوط به این شبکه در مرجع [۱۳] آورده شده است. حداقل تولید ژنراتورها صفر فرض شده است تا امکان خارج کردن آنها از شبکه وجود داشته باشد. تابع هزینه ژنراتورها از مرجع [۱۴] قابل دستیابی است. ابتدا OPF برای حالت عادی شبکه که تمامی ژنراتورها و خطوط در شبکه باشند انجام می‌گیرد و سپس خروج ژنراتورها و خطوط با دو دیدگاه قطعی و احتمالی مورد بررسی قرار گرفته و با هم مقایسه می‌شوند.

۶- دیدگاه قطعی:

در این حالت تک‌تک ژنراتورها و خطوط بصورت قطعی از شبکه خارج می‌شود و با انجام OPF پارامترهای هزینه سیستم بدست می‌آید. در شکل‌های ۱ و ۲ بترتیب تاثیر خروج خطوط و ژنراتورها بر هزینه تولید توان اکتیو رسم شده است. هزینه تولید در حالت پایه ۳۷۹۵۱ دلار است. دیده می‌شود که در بین خطوط، خروج خط ۱۱ و در بین ژنراتورها، واحدهای تولیدی ۱۷ تا ۱۹ بیشترین افزایش هزینه را موجب می‌شود. تلفات انتقال یکی از پارامترهای کلیدی سیستم قدرت است. در شکل‌های ۳ در این مطالعه تلفات ZI^2 فرض شده است. در شکل‌های ۴ تا ۶ تاثیر خروج خطوط و ژنراتورها بر روی تلفات اکتیو و راکتیو بررسی شده است. در حالت پایه تلفات اکتیو $34/985$ مگاوات و تلفات راکتیو $340/11$ مگاوات است که در این شکل‌ها نیز با خط مشخص شده است. نتایج نشان می‌دهد که خروج خط همیشه سبب افزایش تلفات اکتیو می‌شود که بیشترین افزایش مربوط به خط ۲۳ است که با خروج آن تلفات اکتیو به $48/7$ و تلفات راکتیو به $443/6$ می‌رسد. ولی در مورد خروج ژنراتور حلالی وجود دارد که خروج واحدهای تولیدی سبب کاهش تلفات می‌گردد که در شکل‌های ۵ و ۶ بطور واضح مشخص است. با توجه به نتایج نمی‌توان یک رابطه مشخصی را بین خروج خط یا ژنراتور و میزان تغییر در تلفات بیان نمود.

با این تعاریف هزینه متغیر انتقال توان برای واحد توان در خط i را می‌توان بصورت زیر تعریف نمود:

$$C(T) = LMP_i - LMP_j \quad (12)$$

که i و j به ترتیب قیمت حاشیه‌ای در باس‌های i و j می‌باشند.

۴-۴- هزینه تلفات

این هزینه شامل هزینه تلفات اکتیو ($C(P_{loss})$) و هزینه تلفات راکتیو ($C(Q_{loss})$) است. هزینه مربوط به تلفات را می‌توان با محاسبه سهم هر ژنراتور از تلفات و ضرب آنها در تابع هزینه ژنراتور بدست آورد که مقدار آن از برنامه OPF قابل محاسبه است.

۵- رتبه‌بندی ژنراتورها و خطوط

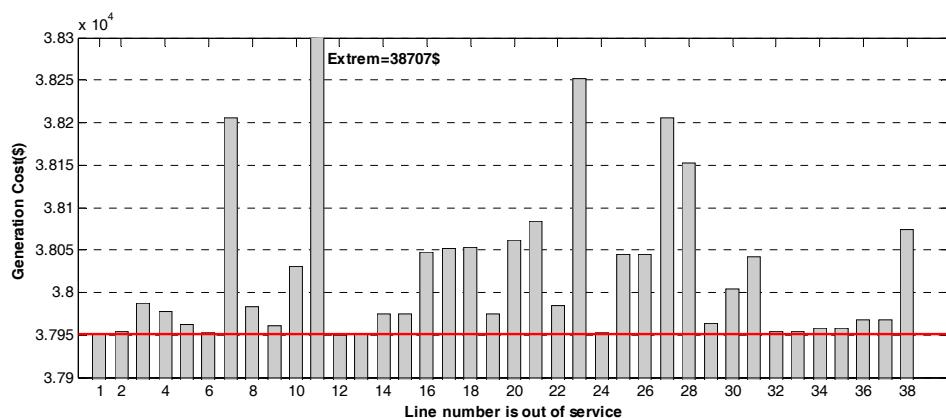
با توجه به تاثیری که خروج ژنراتورها و خطوط بر روی پارامترهای اقتصادی سیستم دارد می‌توان آنها را رتبه‌بندی نمود. برای اینکه براساس یک معیار ژنراتورها و خطوط مرتب شود، می‌توان همه پارامترها را به هزینه تبدیل کرد و معیار را تغییرات هزینه کل سیستم شامل تغییر در هزینه تولید انرژی، هزینه تولید توان راکتیو، هزینه مربوط به تلفات اکتیو و راکتیو و هزینه انتقال در نظر گرفت و بصورت زیر تعریف نمود:

$$\Delta C = \sum_{i=1}^{N_g} C(P_i) + \sum_{i=1}^{N_g} C(Q_i) + C(T) + C(P_{loss}) + C(Q_{loss}) \quad (14)$$

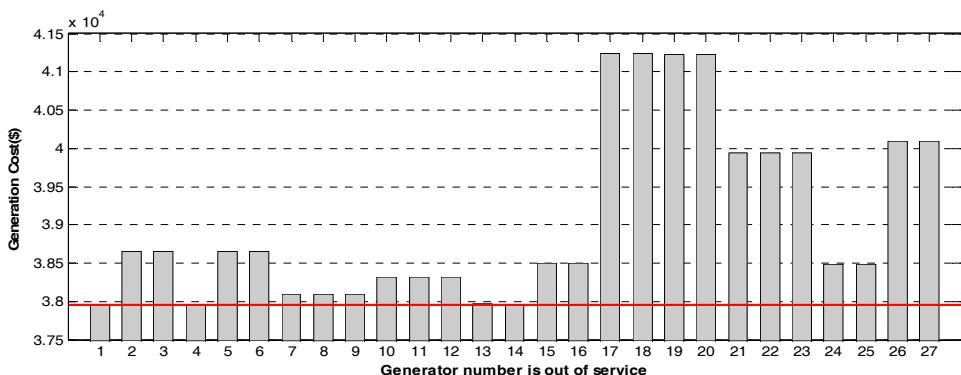
که در آن $C(T)$ بیانگر قسمت متغیر هزینه انتقال است که در بخش ۴ در مورد محاسبه آن توضیح داده شد.

۶- سیستم مورد مطالعه

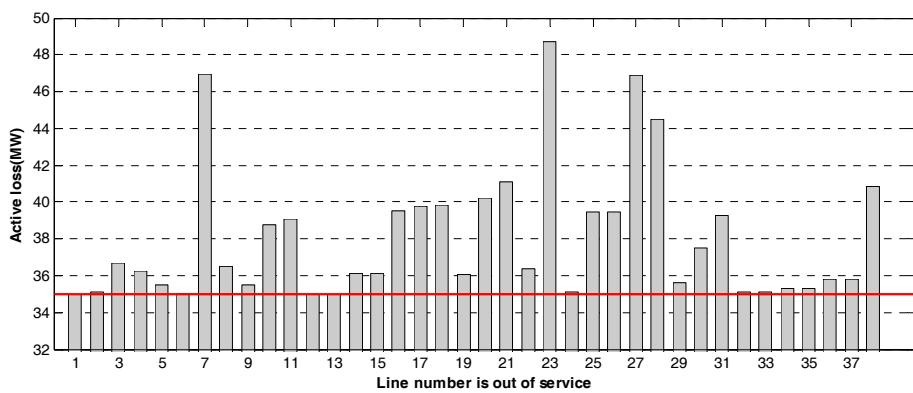
برای بررسی مطالعات از شبکه ۲۴ باست IEEE استفاده شده است. دیاگرام تک خطی این شبکه در شکل (۱۷) (صفحة آخر) آورده شده است. این شبکه دارای ۳۸ خط انتقال، ۱۰ باس تولیدی و ۱۸ باس بار است. در این شبکه ۲۸۵۰ مگاوات توان

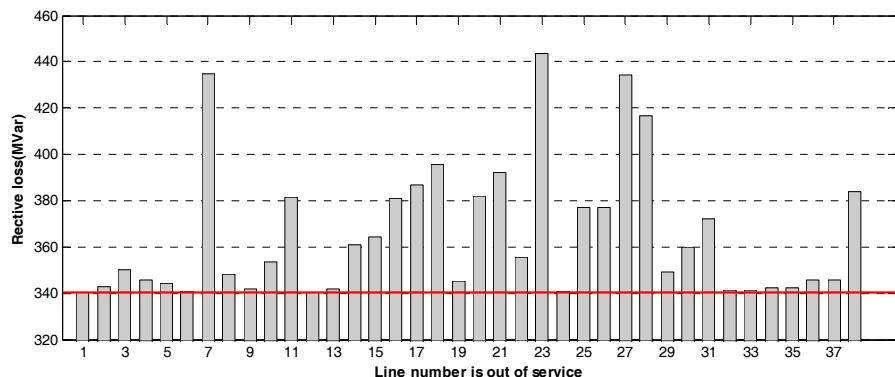
شکل ۱- تاثیر خروج خطوط بر هزینه تولید توان اکتبو

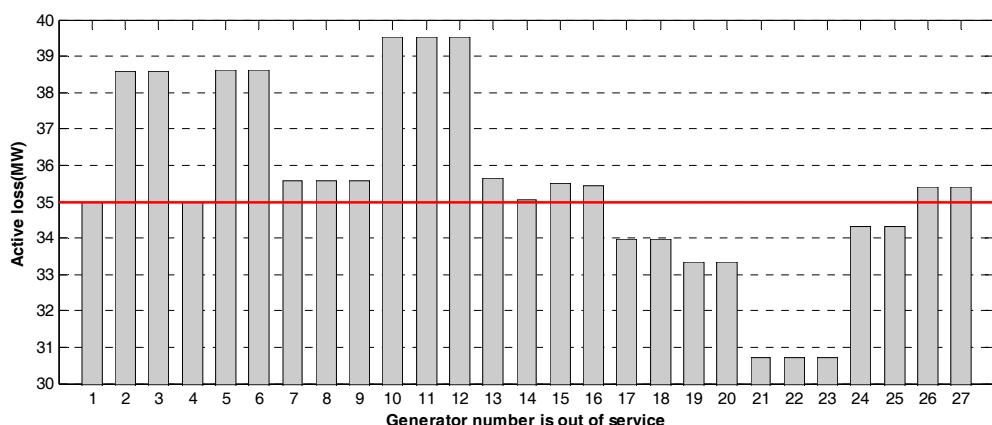
شکل ۲- تاثیر خروج ژنراتورها بر هزینه تولید توان اکتبو

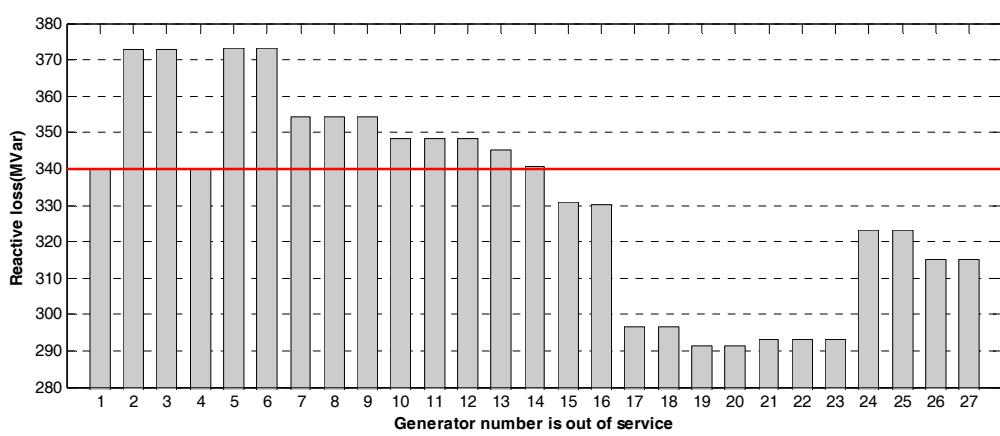
شکل ۳- تاثیر خروج خطوط بر تلفات اکتبو

شکل ۴- تاثیر خروج خطوط بر تلفات راکتبو

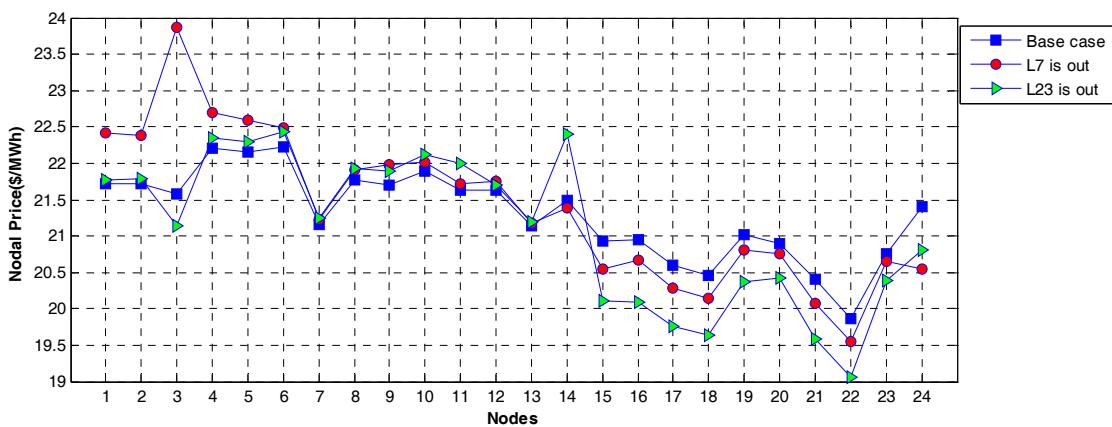
شکل ۵- تاثیر خروج ژنراتورها بر تلفات اکتیو

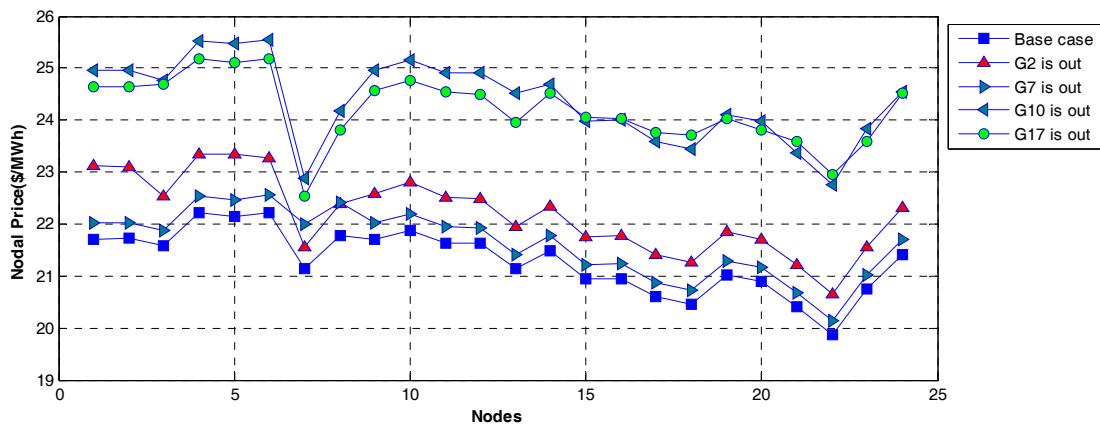
شکل ۶- تاثیر خروج ژنراتورها بر تلفات راکتیو

باسهای ۱۳ تا ۲۴ نسبت به حالت پایه کاهش می‌یابد. ولی در مورد ژنراتورها خروج واحدها همیشه سبب افزایش قیمت در باسها نسبت به حالت پایه می‌شود که بیشترین تاثیر مربوط به واحد ۱۰ است که قیمت به $25/53$ دلار می‌رسد. با خروج یک واحد تولیدی از شبکه قیمت در باسها همیشه افزایش می‌یابد چراکه با خروج ژنراتور شبکه انتقال تغییری نکرده و تغییر آرایش تولید حتماً با افزایش هزینه همراه خواهد بود. ولی خروج خط انتقال با تغییر در توپولوژی شبکه ممکن است سبب کاهش قیمت در تعدادی باسها و افزایش قیمت در باسها دیگر شود.

قیمت حاشیه‌ای یکی از مهمترین سیگنالهای بازار است و اطلاعات بسیاری را در مورد وضعیت بازار و شبکه انتقال می‌دهد. در حالت پایه قیمت باسها بین $19/87$ و $22/23$ دلار است که تفاوت اندکی بین قیمت باسها وجود دارد. میزان تاثیر خروج خط بر قیمت باسها بستگی به موقعیت خط در شبکه و همچنین میزان توان عبوری از خط دارد. در شکل ۷ تاثیر خروج خطوط ۷ و ۲۳ بر روی قیمت باسها مشاهده می‌شود. بعنوان مثال با خروج خط ۷ که بین باسها $24/3$ و $24/2$ است موجب شده قیمت در باسها $12/1$ افزایش یابد بطوریکه در باس ۳ قیمت به $23/87$ دلار نیز می‌رسد و از طرفی قیمت در

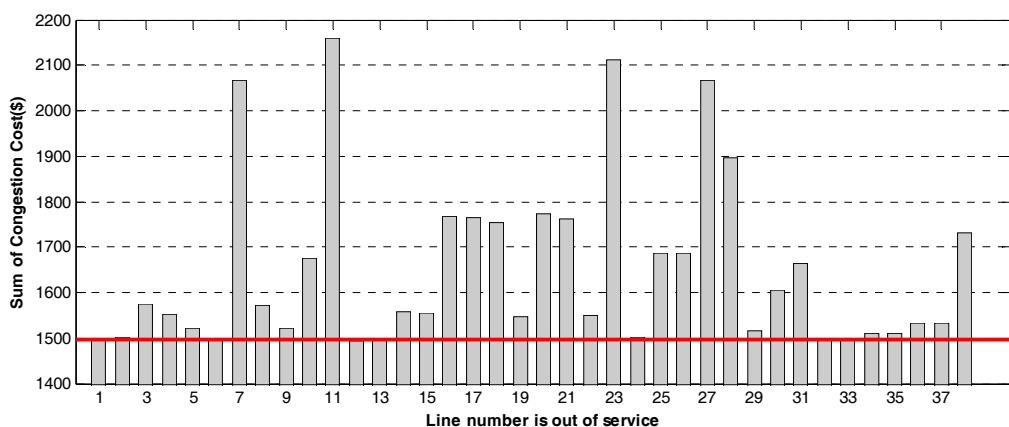
شکل ۷- تاثیر خروج چند خط بر قیمت حاشیه‌ای باس ها

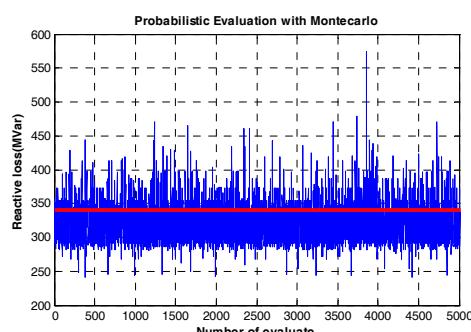
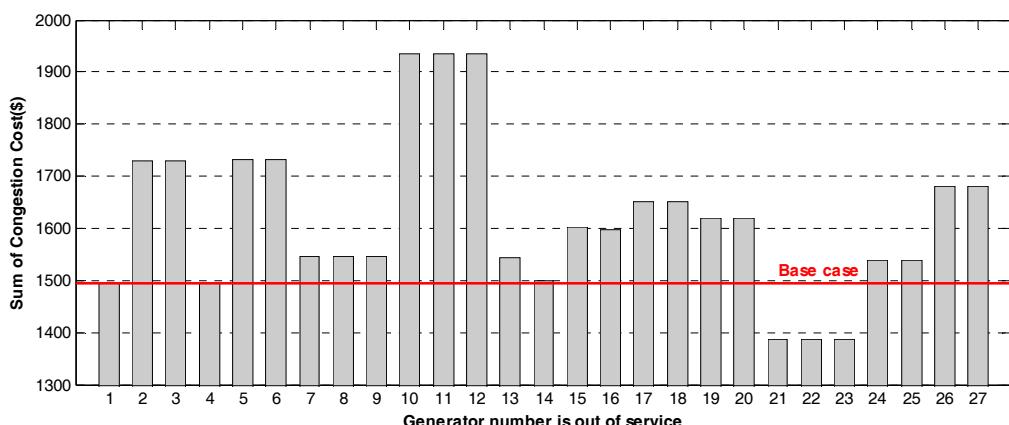
شکل ۸- تاثیر خروج ژنراتورها بر قیمت حاشیه‌ای باس ها

آورد که بترتیب در شکلهای ۹ و ۱۰ رسم شده است. خروج خط ۱۱ بیشترین افزایش را در هزینه پرشدگی ایجاد می‌کند بطوریکه جمع هزینه پرشدگی شبکه به ۲۱۵۸ دلار می‌رسد.

همانطور که در بخش ۳-۴ گفته شد به کمک قیمت حاشیه‌ای می‌توان قیمت متغیر هزینه انتقال و در نتیجه تغییر در میزان هزینه انتقال در صورت خروج خطوط و ژنراتورها را بدست

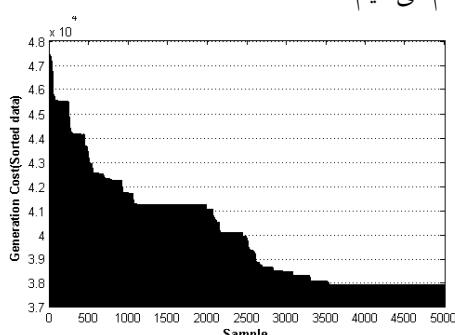
شکل ۹- تاثیر خروج خطوط بر هزینه پرشدگی

شکل ۱۲- ارزیابی احتمالی تلفات راکتیو

مشاهده می شود که هرچه از حالت اصلی دور می شویم تراکم کمتر می شود و حالاتی که کمتر اتفاق افتاده است و تاثیر بیشتری نیز در افزایش پارامترها داشته است مربوط به خروج همزمان دو یا چند عنصر است. خروج بیش از پنج عنصر در برنامه اجازه داده نشده است. برای درک بهتر پارامترها بهتر است نمودارهای تداومی رسم شود تا به کمک آن بهتر بتوان احتمال وقوع مقادیر مختلف را بدست آورد. در این نمودارها که در شکل‌های ۱۴ و ۱۵ برای هزینه تولید و توان اکتیو رسم شده است ابتدا مقادیر را از بزرگ به کوچک مرتب کرده و

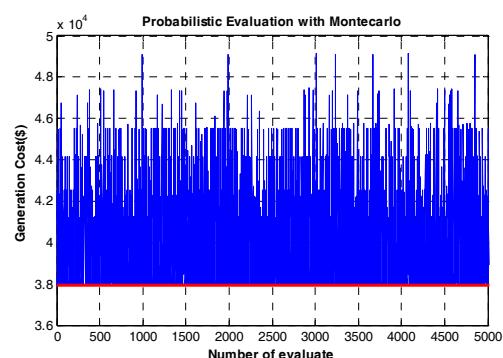
سپس رسم می کنیم.

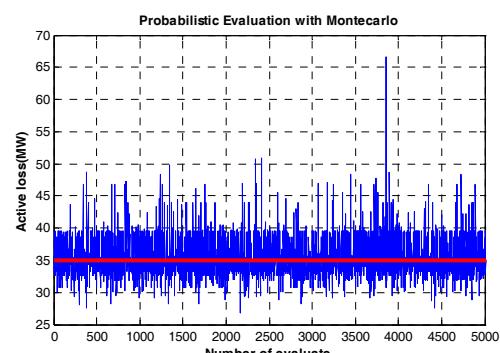
شکل ۱۴- نمودار تداومی هزینه تولید

۶-۲- دیدگاه احتمالی:

در این حالت برای خطوط و ژنراتورها نرخ خروج اجباری در نظر گرفته می شود که مقادیر آن از مرجع [۱۳] استخراج شده است. با استفاده از تولید عدد رندم و تکنیک شبیه سازی مونت کارلو نتایج با پنج هزار بار تکرار بدست آمده است. در شکل‌های ۱۱، ۱۲ و ۱۳ به ترتیب هزینه تولید توان اکتیو، تلفات اکتیو و تلفات راکتیو در پنج هزار بار اجرای OPF رسم شده است.

شکل ۱۱- ارزیابی احتمالی هزینه تولید

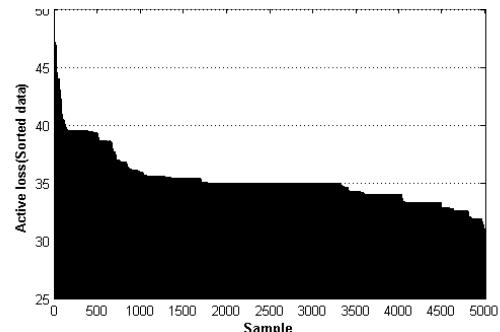

شکل ۱۲- ارزیابی احتمالی تلفات اکتیو

جدول ۱- تغییرات هزینه در اثر خروج ژنراتورها

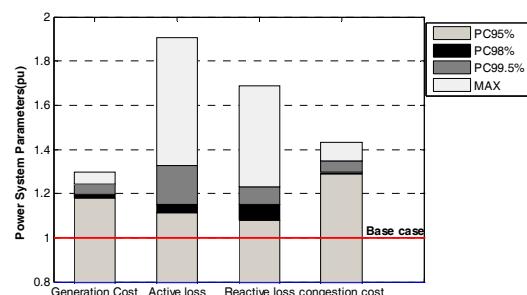
Ranking	$\Delta C(\$)$	Bus. No.	No. .Gen
۲۶	۰	۱	۱
۱۲	۹۴۰	۱	۲
۱۳	۹۴۰	۱	۳
۲۷	۰	۲	۴
۱۰	۹۴۱/۷	۲	۵
۱۱	۹۴۱/۷	۲	۶
۲۱	۱۹۷/۸	۷	۷
۲۲	۱۹۷/۸	۷	۸
۲۳	۱۹۷/۸	۷	۹
۱۴	۸۰۹	۱۳	۱۰
۱۵	۸۰۹	۱۳	۱۱
۱۶	۸۰۹	۱۳	۱۲
۲۴	۶۲/۴	۱۴	۱۳
۲۵	۶/۸	۱۵	۱۴
۱۷	۶۶۱/۷	۱۵	۱۵
۱۸	۶۵۷/۷	۱۶	۱۶
۱	۳۴۴۸/۴	۱۸	۱۷
۲	۳۴۴۸/۴	۱۸	۱۸
۳	۳۴۰۰/۸	۲۱	۱۹
۴	۳۴۰۰/۸	۲۱	۲۰
۷	۱۸۸۵/۴	۲۲	۲۱
۸	۱۸۸۵/۴	۲۲	۲۲
۹	۱۸۸۵/۴	۲۲	۲۳
۱۹	۵۷۲/۱	۲۳	۲۴
۲۰	۵۷۲/۱	۲۳	۲۵
۵	۲۲۲۷/۴	۲۳	۲۶
۶	۲۲۲۷/۴	۲۳	۲۷

با توجه به نتایج فوق ژنراتورهای باس ۱۸ که از نوع هسته‌ای هستند دارای رتبه نخست است و خروج آنها بیشترین افزایش هزینه را خواهد داشت.

شکل ۱۵- نمودار تداومی تلفات اکتیو

نتایج نشان می‌دهد که در ۷۰ درصد حالات خروج صورت می‌گیرد و همچنین با مقایسه با حالت قطعی که در شکل ۱۶ رسم شده است مشخص می‌شود که در ۱۰ درصد حالات خروجی بیش از یک خروج اتفاق می‌افتد. عبارت دیگر احتمال خروج همزمان دو عنصر حدود ۱۰ درصد است. برای بهتر نشان دادن مقادیر ماکریم و احتمالی می‌توان شکل ۱۶ را ترسیم نمود. در این شکل مقادیر با مقادیر حالت پایه خود پریونیت شده‌اند. بکمک این شکل می‌توان مشخص نمود که مقادیر احتمالی در هر پارامتر چقدر است. بعنوان مثال برای تلفات اکتیو احتمال تجمعی ۹۵ درصد حدود ۱/۱۱۴ پریونیت، احتمال تجمعی ۹۹,۵ درصد حدود ۱/۳۲۸ پریونیت است در حالیکه ماکریم آن ۱/۹۰۶ پریونیت است.

شکل ۱۶- شاخصهای آماری پارامترها

۶-۳- رتبه‌بندی ژنراتورها و خطوط

با خروج تک‌تک ژنراتورها و خطوط تغییرات هزینه کل سیستم (ΔC) که شامل هزینه تولید توان اکتیو، هزینه تولید توان راکتیو، تلفات اکتیو و راکتیو و هزینه انتقال است، بدست آورده می‌شود و با توجه به مقادیر بدست آمده ژنراتورها و خطوط رتبه‌بندی می‌شوند که نتایج به ترتیب در جداول ۱ و ۲ آورده شده است.

نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد که خطوطی که دارای بار بیشتری هستند در رتبه‌های نخست قرار می‌گیرند و خط ۱۱ در رتبه نخست قرار گرفته است. بنابراین این رتبه‌بندی می‌تواند سیگنال خوبی جهت توسعه شبکه باشد.

۷- نتیجه‌گیری

در این مقاله ارزیابی اقتصادی از خروج ژنراتورها و خطوط از دو دیدگاه قطعی و احتمالی صورت گرفته است که به کمک آن می‌توان ژنراتورها و خطوط را با حفظ امنیت شبکه و با توجه به ایجاد کمترین هزینه رتبه‌بندی نمود. از این رتبه‌بندی می‌توان بمنظور برنامه‌ریزی تعمیرات و نگهداری پیشگیرانه و یا ارائه سیگنال‌های اقتصادی به بازیگران، جهت سرمایه‌گذاری در توسعه شبکه انتقال استفاده نمود. مطابق نتایج بدست آمده خطوطی که دارای رتبه بالاتری هستند نیاز به توسعه در آنها بیشتر است و همچنین نیاز به اهمیت بیشتری جهت تعمیرات و نگهداری پیشگیرانه هستند.

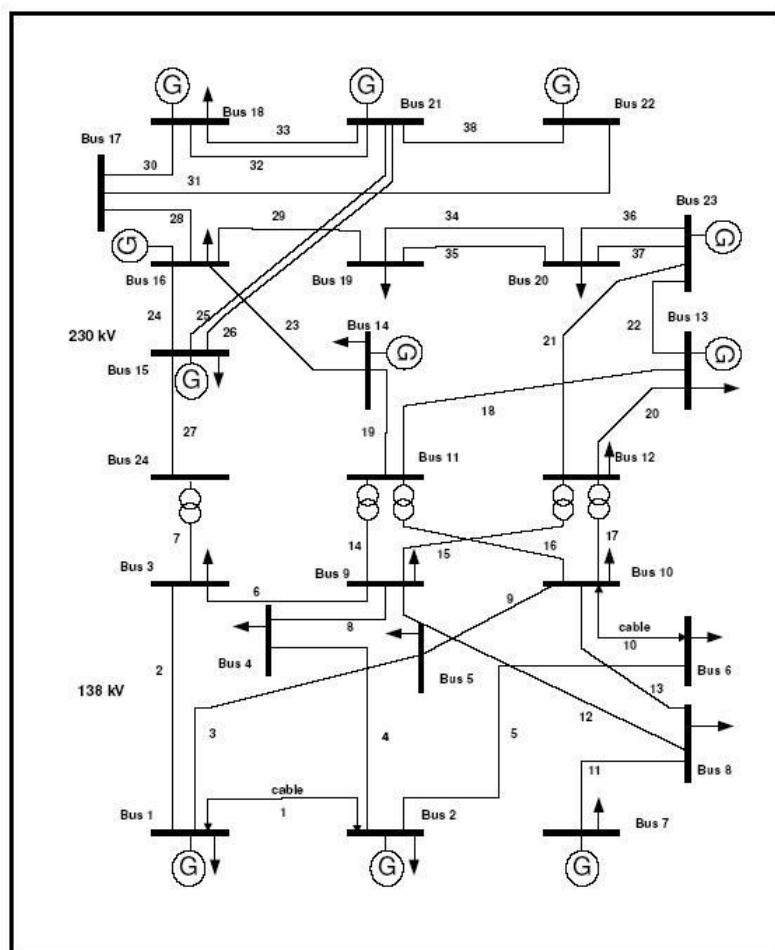
۸- مراجع

- [1] O. Gjerde and et all, "Congestion management: The system operators challenge to balance transmission transfer capacity with an acceptable security level", CIGRE/IEEE International Symposium, Page(s):120 – 127, December 2005.
- [2] D. Sun, "The Roles of State Estimator and Security Analysis in Electricity Markets", IEEE Power Engineering Society General Meeting, Page(s):1981– 1982, June 2005.
- [3] E. L. Miguélez, "A practical approach to solve power system constraints with application to the Spanish electricity market", IEEE Transaction on Power Systems, Vol.19, No.4, November 2004.
- [4] F.M. Echavarren, E. Lobato, L. Rouco, "Contingency analysis: feasibility identification and calculation algorithm", IEE Proc.-Gener. Transm. Distrib., Vol.152, No.5, September 2005.
- [5] A. Ozdemir, J.Y. Lim and C. Singh," Branch outage simulation for MVar flows: bounded network solution", IEEE Transactions on Power Systems, Vol.18, No.4, November 2003.
- [6] D. Hur, J. K. Park, B. H. Kim, K. M. Son, "Security constrained optimal power flow for the evaluation of transmission capability on Korea electric power system", IEEE Power Engineering Summer Meeting, Vol.2, Page(s):1133 – 1138, July 2001.

جدول ۲- تغییرات هزینه در اثر خروج خطوط

Ranking	$\Delta C(\$)$	To bus	From bus	Line.No. is out
۳۷	۰/۲	۲	۱	۱
۳۱	۹/۴	۳	۱	۲
۱۷	۱۱۷/۳	۵	۱	۳
۲۲	۸۴/۳	۴	۲	۴
۲۷	۳۷/۴	۶	۲	۵
۳۵	۴/۳	۹	۳	۶
۳	۸۲۸/۴	۲۴	۳	۷
۱۸	۱۰۸/۶	۸	۴	۸
۲۶	۳۷/۵	۱۰	۵	۹
۱۴	۲۶۱/۷	۱۰	۶	۱۰
۱	۱۴۱۹/۲	۸	۷	۱۱
۳۸	-۲/۷	۹	۸	۱۲
۳۶	۰/۴	۱۰	۸	۱۳
۱۹	۸۷/۷	۱۱	۹	۱۴
۲۱	۸۵/۷	۱۲	۹	۱۵
۹	۳۶۹/۹	۱۱	۱۰	۱۶
۸	۳۷۲	۱۲	۱۰	۱۷
۱۰	۳۶۳/۱	۱۳	۱۱	۱۸
۲۳	۷۵/۴	۱۴	۱۱	۱۹
۷	۳۹۰/۴	۱۳	۱۲	۲۰
۶	۴۰۰/۸	۲۳	۱۲	۲۱
۲۰	۸۷/۴	۲۳	۱۳	۲۲
۲	۹۱۸/۲	۱۶	۱۴	۲۳
۳۴	۷/۸	۱۶	۱۵	۲۴
۱۲	۲۸۶/۴	۲۱	۱۵	۲۵
۱۳	۲۸۶/۴	۲۱	۱۵	۲۶
۴	۸۲۸/۲	۲۴	۱۵	۲۷
۵	۶۰۱/۶	۱۷	۱۶	۲۸
۲۸	۴۳/۵	۱۹	۱۶	۲۹
۱۶	۱۶۵/۴	۱۸	۱۷	۳۰
۱۵	۲۶۰/۵	۲۲	۱۷	۳۱
۳۲	۸	۲۱	۱۸	۳۲
۳۳	۸	۲۱	۱۸	۳۳
۲۹	۲۳/۶	۲۰	۱۹	۳۴
۳۰	۲۳/۶	۲۰	۱۹	۳۵
۲۴	۵۵/۶	۲۳	۲۰	۳۶
۲۵	۵۵/۶	۲۳	۲۰	۳۷
۱۱	۳۵۹	۲۲	۲۱	۳۸

- [11] G. Hamoud, I. Bradly, "Assessment of Transmission Congestion Cost and Locational Marginal Pricing in a Competitive Electricity Market", IEEE Transaction on Power System, Vol.19, No.2, pp.769-775, May2004.
- [12] Y. Z. Malcolm, R. Irving, Y. Song, "A Cost Allocation pricing Method for Reactive Power Serviced in the New Deregulated Electrical Market Environment", IEEE Conf.
- [13] IEEE PES Task force, "The IEEE Reliability Test System-1996", IEEE Transactions on Power Systems, Vol. 14, No. 3, August 1999.
- [14] Rajnish Gupta, "Economic Impact of Non-Utility Generation on Electric Power Systems", PHD Thesis Submitted to the University of Saskatchewan Saskatoon, 1997
- [7] A. T. Saric, A. M. Stankovic, "Model Uncertainty in Security Assessment of Power Systems", IEEE Transactions on Power Systems, Vol.20, No.3, August 2005.
- [8] A. Ozdemir, J. Y. Lim, C. Singh, "Post-Outage Reactive Power Flow Calculations by Genetic Algorithms: Constraint Optimization Approach", IEEE Transaction on Power Systems, Vol.20, No.3, August 2005.
- [9] E. G. Preston, M. L. Baughman, W. M. Grady, "A new model for outaging transmission lines in large electric networks", IEEE Transactions on Power Systems, Vol. 14, NO 2, May 1999.
- [10] حسن سیاهکلی، "هزینه انتقال در شبکه سیستمهای تجدید ساختار شده"، نشریه علمی پژوهشی برق، سال شانزدهم، شماره ۳۷، ۱۳۸۲.

شکل ۱۷- شبکه ۲۴ باست IEEE